

කොමඩු වගාව

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
පේරාදෙණිය

කොමඩු වගාව
(2020 නව සංස්කරණය)

විෂය උපදේශකත්වය

එස්.ජී. පියදාස - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)
ඒ.එස්. පුෂ්පකුමාරි - ප්‍රධාන කෘෂි විද්‍යාඥ (කීට විද්‍යා)
එන්.එච්. ජයවර්ධන - වැඩසටහන් සහකාර
ආර්.කේ. නිල්මිණි - පර්යේෂණ සහකාර

රචනය හා සංස්කරණය

ඩී.එච්.ජේ.කේ. කීර්තිරත්න - නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)
එන්.ඩබ්.ඩී.ඒ.සී. කන්නන්ගර - කෘෂිකර්ම උපදේශක

පරිගණක පිටු සැකසීම හා නිර්මාණය

ජී.ජී. තිලිණි මධුමිකා

පිටකවර නිර්මාණය

අසිත බස්නායක

නිෂ්පාදන කළමනාකරු

යූ.ජී.එම් ගුණවර්ධන

මුද්‍රණය

තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ කෘෂිකර්ම ප්‍රකාශන ඒකකය

ප්‍රකාශක

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
2020

කොමසු වගාව

විෂය උපදේශක මඩුල්ල (පළමු මුද්‍රණය)

එච්. සමරකුංග
ඒ.ආර්.එම්. මහරුක්

හැටත මුද්‍රණය 2015

එස්.පී. පියදාස
එල්.පී. සෝමදාස
ඩී.එම්.කේ. රමයලතා

රචනය හා සංස්කරණය

කේ.එන්. මාන්කෝට්ටේ

සැකසුම

ආර්.එම්. සංජීවනී කුමාරි ගුණතිලක

චිත්‍ර

ශ්‍රව්‍ය දෘෂ්‍ය මධ්‍යස්ථානය
ගන්නොරුව

මුද්‍රණය

කෘෂිකර්ම මුද්‍රණාලය
ගන්නොරුව

**කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
පේරාදෙණිය**

1. හැඳින්වීම

කුකුර්බිටේසියේ (Cucurbitacea) කුලයට අයත් කොමඩු, අප්‍රිකානු මහාද්වීපයේ සම්භවය වූ බෝගයක් ලෙස සැලකේ. උද්භිද විද්‍යාත්මකව එය හඳුන්වනු ලබන්නේ කුකුම්ස් මෙලෝ (*Cucumis mello*) නමිනි. කෙටි කලක දී අස්වනු ලබාදීම, වගා වියදම අඩුවීම හා වියළි හා අතරමැදි කලාපවල පහසුවෙන් වගා කළ හැකිවීම නිසා ගොවීන් අතර මෙය ජනප්‍රිය වාණිජ වගාවක් බවට පත්ව තිබේ.

අප රටේ වගා කරනු ලබන කොමඩු වර්ග සඳහා යුරෝපය, ජපානය හා නෙදර්ලන්තය වැනි රටවල විශාල ඉල්ලුමක් පවතී. අපනයනය සඳහා වගා කරන්නේ නම් අදාළ රටේ ප්‍රමිතීන්ට ගැලපෙන පරිදි ගෙඩිවල ගුණාත්මය පැවතිය යුතුය.

ශ්‍රී ලංකාවේ මහවැලි ව්‍යාපාරය ඇතුළු වියළි කලාපීය ප්‍රදේශවල කොමඩු වගාව ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා විශාල හැකියාවක් තිබේ. කොමඩු වගා කරනු ලබන දිස්ත්‍රික්ක අතුරින් ප්‍රධාන තැනක් ගන්නේ මොණරාගල හා පුත්තලමයි.

පෝෂණීය අගය

ඉඳුණු කොමඩු මදයේ ග්‍රෑම් 100 ක අඩංගු ද්‍රව්‍ය

ජලය	ග්‍රෑම් 95.8
ශක්තිය	කිලෝකැලරි 16.0
ප්‍රෝටීන්	ග්‍රෑම් 0.2
මේදය	ග්‍රෑම් 0.2
කාබෝහයිඩ්‍රේට්	ග්‍රෑම් 3.3
කැල්සියම්	මිලිග්‍රෑම් 11.0
පොස්පරස්	මිලිග්‍රෑම් 12.0
යකඩ	මිලිග්‍රෑම් 7.9
තයමින්	මයික්‍රො ග්‍රෑම් 20.0
රයිබොෆ්ලේවින්	මයික්‍රො ග්‍රෑම් 40.0
නියසින්	මිලිග්‍රෑම් 0.1
විටමින් සී	මිලිග්‍රෑම් 1.0

කොමඩු නැවුම් පලතුරක් ලෙස වඩා ජනප්‍රිය ය. එය පලතුරු සලාද සඳහාද යොදා ගැනේ. එසේම විශේෂයෙන් අප රටේ බහුලව දක්නට ලැබෙන කොමඩු වර්ග පිපාසිත අවස්ථාවන්හි දී ආහාරයට ගැනීමට වැඩි දෙනා ප්‍රිය කරති. කොමඩු මදය එහි බීජ සමඟම ආහාරයට ගැනීමෙන් අපට ලැබෙන ඖෂධීය ගුණය තවතවත් වැඩිවේ. මෙමඟින් අපගේ ප්‍රතිශක්තිකරණ පද්ධතිය දියුණු වන බව පැවසේ.

1.1 දේශගුණික අවශ්‍යතා

ප්‍රධාන වශයෙන් අප රටේ වියළි කලාපයේ ද අතරමැදි කලාපයට අයත් බොහෝ ප්‍රදේශවල ද කොමඩු වගාව සඳහා සුදුසු දේශගුණික තත්ත්ව පවතී. පරිසර උෂ්ණත්වය සෙන්ටිග්‍රේඩ් අංශක 20 ට අඩු ප්‍රදේශ, වගාව සඳහා සුදුසු නැත. අධික ශීතල දේශගුණය මෙන්ම තෙත් බව වැඩි ප්‍රදේශ ද වගාව සඳහා සුදුසු නොවේ. එවැනි ප්‍රදේශවල නොයෙකුත් දිලීර රෝග පහසුවෙන් ව්‍යාප්ත වන නිසා වගාව විනාශ විය හැකිය.

හොඳින් හිරු එළිය ලැබෙන වියළි උණුසුම් කාලගුණික තත්ත්ව පැවතීම වගාවට වඩාත් හිතකර වේ. බෝගයට වඩා යෝග්‍ය ආර්ද්‍රතාවය 65-75% පමණ වේ. වගාව සඳහා යල කන්නය වඩා සුදුසුය. මහ කන්නයේ දී තද වැසි අවසාන වූ පසු වගාව ආරම්භ කළ හැකිය.

1.2. පස

හොඳින් ජල වහනය වන කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු වැලි සහිත පසක් වගාව සඳහා ඉතා සුදුසුය. පසේ තිබිය යුතු යෝග්‍ය පී.එච්. අගය 5.5 - 7.0 පමණ වේ. කොමඩු ශාකයේ මුදුන් මූල එතරම් ශක්තිමත් නොවන නිසා මැටි අධික පසෙහි වර්ධනය සතුටුදායක නොවේ.

2. වගා පාලන කටයුතු

2.1 ප්‍රභේද

උද්භිද විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ මත කොමඩු ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට බෙදිය හැකිය. පැණි කොමඩු (Sweetmelon) නමින් හඳුන්වනු ලබන්නේ මදය සාපේක්ෂව තරමක සහ ස්වභාවයක් ගන්නා අඩු ජල ප්‍රමාණයකින් යුතු වර්ගයන් වේ. මස්ක් මෙලන්, රොක් මෙලන් සහ කැන්ටලූප් ආදිය පැණි කොමඩු ගණයට අයත්ය.

අප රටේ බෙහෙවින් දක්නට ලැබෙන පත්තක්කා හෝ කොමඩු (Watermelon) නමින් හැඳින්වෙන වර්ග වල මදයේ ඇති ජල ප්‍රමාණය ඉතා අධිකය. ලංකාවේ බහුලව දක්නට ලැබෙන්නේ ද මෙම කොමඩු වර්ගය වේ.

කැන්ටලූප්
(Sweetmelon)

කොමඩු
(Watermelon)

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශ කරන ලද කොමඩු වර්ගය “තිලිණි” නමින් හැඳින්වේ. මෙය “සුගර් බේබි” නැමැති දෙමුහුම් ප්‍රභේදයෙන් වරණය කරන ලද්දකි.

තිලිණි ප්‍රභේදයේ රූපීය ලක්ෂණ

විවෘත පරාගික ප්‍රභේදයක් වන “තිලිණි” ප්‍රභේදය සෙසු වර්ගවලට වඩා හොඳින් වියළි තත්ත්වයනට ඔරොත්තු දේ. තද කොළ පැහැති රවුම් හැඩැති ගෙඩි ප්‍රමාණයෙන් බොහෝ දුරට ඒකාකාරය. ගෙඩියක බර කිලෝග්‍රෑම් 2-3 පමණ වේ. හොඳින් මේරූ ගෙඩිවල මදය ඉතා රසවත්ය. රෝස පාටට හුරු රතු පැහැතිය.

නමුත් දැනට ගොවීන් අතර වගාව සඳහා ආනයනික දෙමුහුම් ප්‍රභේද යොදා ගැනීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවයක් දක්නට ලැබේ.

සාපේක්ෂව වැඩි අස්වැන්නක් ලැබීම, ඒකාකාරී ඵල ලැබීම, පොත්ත තුනී වීම, මාංශලය ඒකාකාරී පැහැයකින් යුක්තවීම වැනි උසස් ගුණාංග පැවතීම ඊට ප්‍රධාන හේතුවයි.

ආනයනික දෙමුහුම් ප්‍රභේද විශාල පරාසයක විහිදෙන රූපීය ලක්ෂණ වලින් යුක්ත වේ.

- » විවිධ හැඩයෙන් යුක්ත ඵල (ඕවලාකාර, රවුම්)
- » වෙළඳ පොළට සරිලන ප්‍රමාණ වලින් යුතු ඵල (විශාල, කුඩා)
- » මතුපිට පොත්තේ පෙනුම (වයිරම් සහිත, තනි පැහැය, තද කොළ, ලා කොළ, කහ)
- » විවිධ වර්ණ වලින් යුතු මාංශල සහිත ඵල (රතු, රෝස, කහ)

කොමඩු ඵලවල රුපිය ලක්ෂණ අනුව පවතින විවිධත්වය

2.2 බීජ ලබා ගැනීම

විවෘත පරාගී ප්‍රභේදයක් වන තිලිණි ප්‍රභේදයේ බීජ වගා කර ලැබෙන ඵල වලින් නැවත නැවතත් එම වර්ගයේ ම ලක්ෂණ සහිත පරම්පරාවක් බිහිකරගත හැකි බීජ නිපදවා ගත හැකිය.

නමුත් ආනයනය කරනු ලබන දෙමුහුම් ප්‍රභේද වල කොමඩු බීජ වගා කළ හැක්කේ එක වරක් පමණකි. මෙවැනි වගාවක හට ගන්නා බීජ නැවත වගා කළ විට එකිනෙකින් වෙනස් වන ලක්ෂණ පෙන්වුම් කළ හැකිය. එබැවින් නැවත දෙමුහුම් ප්‍රභේද වගාවක් සඳහා යොමුවන විට වෙළඳ පොළෙන් අලුතින් බීජ මිල දී ගෙන වගා කළ යුතුය.

දෙමුහුම් ප්‍රභේද වගාවේ දී මතු වන ගැටලුකාරී තත්ත්ව කිහිපයකි. අප තෝරාගන්නා ප්‍රභේදයේ දෙමුහුම් බීජ එම නමින්ම නැවතත් වෙළඳ පොළෙන් ලබාගත නොහැකි විය හැක. වරින්වර විවිධාකාර දෙමුහුම් බීජ වර්ග විවිධ නම් වලින් වෙළඳ පොළට පැමිණීම ඊට හේතුවයි. එමෙන්ම මෙම වගාවන් සාපේක්ෂව දැඩි සැලකිල්ලක් යොමුකරමින් නඩත්තු කළ යුතුය.

2.3 බිම් සැකසීම

පළමුව ඉඩමේ පාංශු සංරක්ෂණ කටයුතු පිළිබඳව සැලකිලිමත් වන්න. බිම කොටා හෝ සී සෑමෙන් කැට පොඩිකර ගන්න. ක්‍රමානුකූලව වගා කරන විට අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ජල සම්පාදනය කළ යුතු නිසා එයට ගැලපෙන පරිදි මීටරයක පමණ පළල, උස් පාත්ති සකසා ගැනීම වඩා සුදුසුය.

උදලු තලයක ප්‍රමාණයේ වළවල් කපා වියළි ගොම හෝ කොම්පෝස්ට් පොහොර යොදා පස සමඟ කළවම් කරන්න. බීජ සිටුවීමට දින 2 කට පමණ

පෙර මූලික පොහොර වශයෙන් යෙදිය යුතු රසායනික පොහොර ද යොදා පසට කළවම් කරන්න.

2.4 පරතරය

මීටර් 1 x මීටර් 0.5 (මීටර් 1 ක් පළල පාත්තියක පැළ ජේලි 2 ක් වන සේ)

මේ අනුව අක්කරයක් සඳහා වලවල් 8000 පමණ සකසාගත යුතුය. (හෙක්ටයාරයකට නම් වලවල් 20,000 පමණ අවශ්‍ය වේ.) යොදන කානු හෝ නියරවල් ප්‍රමාණය මත මෙය සුළුවෙන් වෙනස් විය හැකිය.

2.5 බීජ අවශ්‍යතාවය

කොමඩු වර්ගයන්හි බීජවල විශාලත්වය එකිනෙකට වෙනස් වේ. වගා කරනු ලබන ප්‍රභේදය අනුව අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය තීරණය කළ යුතුය.

අක්කරයක් සඳහා තිළිණි ප්‍රභේදයේ බීජ කිලෝග්‍රෑම් 1.2 ක් (හෙක්ටයාරයක් සඳහා බීජ කිලෝග්‍රෑම් 03 ක්) පමණ අවශ්‍ය වේ. මෙම ප්‍රභේදයේ බීජ ග්‍රෑම් 10 ක බීජ 200 ක් පමණ අඩංගු වන අතර ප්‍රශස්ත මට්ටමට වැඩුණු එක් ගෙඩියකින් බීජ ග්‍රෑම් 10 ක් පමණ ලබාගත හැකිය.

2.6 සිටුවීම

පසේ වයනය, තෙතමනය හා කොමඩු වර්ගය අනුව බීජ සිටුවන ගැඹුර තීරණය වේ. සාමාන්‍යයෙන් එය අඟල් 1/2 ක් පමණ විය යුතුය.

සැහැල්ලු පසක බීජ ගැඹුරට සිටුවන්න. පසේ තෙතමනය අධික විට දී සහ ජල සම්පාදනය යටතේ දී බීජ සිටුවන ගැඹුර අඩු කරන්න. නොඑසේ නම් බීජ කුණුවීමට ලක්විය හැකිය. එසේම ප්‍රමාණයෙන් කුඩා බීජ සිටුවිය යුත්තේ ද අඩු ගැඹුරකිනි.

එක වළක බීජ 3-4 ක් බැගින් සිටුවන්න. එකිනෙකට තරමක් දුරින් වළ තුළ බීජ සිටුවිය යුතුය. මෙවිට වැඩි පැළ ගැලවීමේ දී සෙසු පැළ වලට හානියක් සිදු නොවේ. පසේ උෂ්ණත්වය අනුව බීජ පැළවීමට ගතවන කාලය වෙනස් වන අතර එය සාමාන්‍යයෙන් දින 7 - 10 පමණ වේ. පසේ උෂ්ණත්වය අඩුනම් බීජ පැළවීම සඳහා ගතවන කාලය ද වැඩි වේ.

දෙමුහුම් බීජ වල මිල අධික බැවින් එම බීජ එකවරම කෙෂ්ත්‍රයේ සිටුවීම නොකර, පළමුව කුඩා පොලිතින් මළුවල බීජ දෙක බැගින් සිටුවා පසුව කෙෂ්ත්‍රයේ සිටුවීම ද කළ හැකිය. එහිදී පැළ තුනී කිරීමක් සිදු නොවේ. කටුස්සන් වැනි සතුන්ගෙන් බීජ වලට හානි ඇතිවීම ද මෙමගින් වළකින අතර වගා නඩත්තුව ද පහසුය.

2.7 පැළ තුනී කිරීම

බීජ ප්‍රරෝහණය වී, දෙවන පත්‍රය හට ගෙන ඇති අවස්ථාවේ දී එක් වළක නිරෝගී පැළ දෙකක් ඉතිරි වනසේ වැඩි පැළ ගලවා ඉවත් කරන්න. මෙම

අවස්ථාවේ දී ම බීජ ප්‍රරෝහණය වී නැති වළවල් වල ද නැවත බීජ සිටුවන්න.

පැළ ගලවා ඉවත් කිරීම අවස්ථා දෙකක දී සිදු කරන්න. සමහර කුඩා පැළවලට කෘමීන්ගෙන් හානි සිදුවුවහොත් වගාවේ පැළ සංඛ්‍යාව අඩුවීමෙන් ඇතිවිය හැකි අවාසිය මෙමගින් මඟහරවා ගත හැකිය. පැළවීමේ ප්‍රතිශතය මෙන්ම බීජ දිරියද ඉහළ නිසා දෙමුහුම් බීජ වගා කිරීමේ දී බීජ දෙකක් සිටුවීම ප්‍රමාණවත් අතර පැළ තුනී කිරීමක් සිදුනොවේ.

2.8 වල් පැළෑටි පාලනය

වල් පැළෑටි පාලනය සඳහා වැල් වර්ධනය වීමට පෙර හා පළමු වල් මර්දනයෙන් පසුව පාත්ති මත වසුනක් යොදන්න. ඒ සඳහා අඟල් 4 ක් පමණ ඝනකම ඇති පිදුරු තට්ටුවක් දැමීම සුදුසුය. මෙමගින් පසේ තෙතමනය ද ආරක්ෂා වේ.

වැල් දිවීම ආරම්භ වූ පසු පාත්තිය ආවරණය වී වැඩෙන පරිදි වැල හැරවීම මගින් රෝපණ කටයුතු පහසුවේ. පාත්ති වැල් වලින් ආවරණය වූ පසු වල් පැළ වර්ධනය ද අවම වේ.

2.9 පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර අධික පස් වල කොමඩු ඉතා හොඳින් වැඩේ. එනිසා පැළ හෝ බීජ සිටුවීම සඳහා සකසන වළවල් වලට හැකිතාක් හොඳින් දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර යෙදීම ඉතා සුදුසුය.

රසායනික පොහොර යෙදිය යුතු ආකාරය පහත පරිදි වේ.

	අක්කරයක් සඳහා කි.ග්‍රෑ.		
	යූරියා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මිශ්‍රිතයේට් ඔෆ් පොටෑෂ්
මූලික පොහොර (බීජ සිටුවීමට දින 2 පමණ පෙර)	30	75	25
සති 2 දී	30	-	25
සති 5 දී	30	-	25

පැළයේ සිට සෙන්ටිමීටර් 30 ක් පමණ දුරින් වලයක ආකාරයට රසායනික පොහොර විසුරුවා අත් මුල්ලුවකින් පසට කළවම් කරන්න. රසායනික පොහොර යොදන විට පසෙහි තෙතමනය පැවතිය යුතුය. පොහොර යෙදීමෙන් පසු වගාවට ජලය සපයන්න.

2.10 ජල සම්පාදනය

වේගවත් වර්ධනයක් සඳහා බෝගයේ මුල් අවධියේ දී පසේ තෙතමනය මැනවින් පවත්වා ගන්න. මෙය ඵල වර්ධනයට ද හිතකරය. කෙසේ වුවද ඵල මෝරණ අවධියේ දී ජල සැපයුම ක්‍රමයෙන් අඩු කර පසේ අනවශ්‍ය පරිදි තෙතමනය නොපවතින බවට වග බලා ගන්න.

පසේ වැලි ස්වභාවය අධික විට දී අඩු කාලාන්තර වලින් වගාවට ජලය සපයන්න.

2.11 පරාගණය

සුමාංගි පුෂ්පයක්

ජායාංගි පුෂ්පයක්

කොමඩු වැලක ආකාර දෙකකට අයත් මල් හට ගනී. වැලක ප්‍රථමයෙන් හට ගන්නේ සුමාංගි මල් හෙවත් පිරිමි මල්ය. පසුව හට ගන්නා ජායාංගි මල් හෙවත් ගැහැණු මල් වලින් එල ඇති වේ.

මල් හටගැනීම ආරම්භ වන්නේ වගාවේ වයස දින 30 පමණ වූ විටය. මල් පරාගණය ප්‍රධාන වශයෙන් කෘමීන් මගින් සිදුවේ. මී මැස්සා මේ සඳහා ඉතා සුදුසු කෘමියෙකි. වෙනත් රට වලින් වාර්තා වන පරිදි අක්කරයක වගාවක් හොඳින් පරාගනය කිරීම සඳහා මී මැසි ජනපද

දෙකක් ප්‍රමාණවත් වේ. පරාගනය හොඳින් සිදු නොවූහොත් අස්වැන්න අඩු වේ.

වගාවේ හටගන්නා ගෙඩිවල විශාලත්වය පාලනය කිරීම සඳහා ගෙඩි තුනී කරනු ලැබේ. අපනයන වෙළඳ පොළවල් සඳහා වගා කරන විට මෙය වඩා වැදගත්ය.

වර්ධනය වන ගෙඩිය යටින්, වළල්ලක් ආකාරයට පිදුරු සකසා තබන්න. එසේ නැතහොත් වසුනක් ලෙස ගෙඩිය යට පිදුරු ඇතුරුණ. මෙමගින් ගෙඩියේ මඩ තැවරීමෙන් වර්ණය වෙනස් වීම හා රෝග වලට ගොදුරු වීම පාලනය කර ගත හැකිය.

පිදුරු වසුනක් මත වැඩෙන ඵලයක්

ගෙඩි වර්ධනය වන විට පිදුරු වලින් මඳක් ආවරණය කර තබන්න. කුරුල්ලන්ගේ හානිය ද, කද හිරු එළිය නිසා ගෙඩියේ පැහැය වෙනස් වීමද මෙමගින් වළකාගත හැකිය.

3. කෘමි හානි හා රෝග පාලනය

වගාවේ සාර්ථකත්වය සඳහා කොමඩු වගාවට තෝරා ගත යුත්තේ එම කුලයටම අයත් වෙනත් බෝගයක් (කරවිල, වට්ටක්කා, වැටකොලු, පතෝල වැනි බෝග) ඊට පෙර කන්නයේ වගා නොකළ ඉඩමකි. මෙමඟින් කෘමි හානි හා රෝග වැඩිපුර වැළඳීමට ඇති ඉඩ ප්‍රස්ථා අඩු වේ. වට පණු භානිය විශාල වශයෙන් පවතින ඉඩම් ද වගාවට සුදුසු නැත.

(සැ.යු. පළිබෝධ නාශක නිර්දේශ කාලයෙන් කාලයට වෙනස් වන අතර මෙහි සඳහන් කර ඇත්තේ 2019 වැසර වන විට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිර්දේශ කර ඇති ඒවා වේ)

3.1 රෝග පාලනය

3.1.1 දිලීර රෝග

දියමලන් කෂම (Damping off)

රෝග කාරකයා - *Pythium* Spp.,
Phytophthora Spp., *Rhizoctonia* Spp.,
Sclerotium Spp., *Fusarium* Spp.

රෝගයට පත් වූ බීජ පැළ

මෙම රෝගය නිසා බීජ ප්‍රරෝහනය නොවීම, කුඩා බීජ පැළ මැරී යාම සිදුවේ. මෙහිදී පැළය පස් මට්ටමෙන් සිහින් වී කුණු වී ඇද වැටෙයි.

නාලනය

මේ සඳහා සිටුවීමට පෙර බීජ සමඟ කැප්ටාන් හෝ තිරාම් වැනි දිලීර නාශකයක් නිර්දේශිත ප්‍රමාණයට මිශ්‍ර කරන්න.

යටි පුස් රෝගය (Downy mildew)

රෝග කාරකයා - *Pseudoperonospora cubensis*

මුල් අවධිය : පත්‍ර වල කුඩා කහ පාට ලප ඇතිවීම

පසු අවධිය : ලප ක්‍රමයෙන් විශාල වී කෝණාකාර කහ පාටට හුරු දුඹුරු පාට ලප බවට පත්වී මැරීයාම

පළමුව පත්‍ර වල කුඩා කහ පාට ලප ඇතිවී ඒවා ක්‍රමයෙන් විශාල වී කෝණාකාර කහ පාටට හුරු දුඹුරු පාට ලප බවට පත්වේ.

පත්‍රයේ යටි පැත්තේ බීජාණු දක්නට ලැබේ. එල හට ගන්නා අවස්ථාවේ ඇති වැල් වලට වැළඳීය හැකි දිලීර රෝගයකි. තෙත් කාලගුණයක් පවතින විට රෝගය දරුණු විය හැකිය. වැඩුණු එල වලට රෝගය නිසා හානියක් ඇති නොවුවද එල වර්ධනය බාල වීම, කුඩා එල වැටීම, අලුත් මල් වලින් එල හට නොගැනීම ද මෙම රෝගය නිසා සිදු වේ.

භාලනය

වැසි කාලයෙන් පසුව වගා කිරීම මඟින් රෝගය පාලනය කර ගත හැකිය. වගාවෙන් 10% ක පමණ රෝග තත්ත්වය පෙන්වුම් කරන අවස්ථාවේ දී පහත සඳහන් නිර්දේශිත දිලීර නාශකයක් භාවිතා කරන්න.

දිලීර නාශකය	ඵලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
කැප්ටන් 50% WP	ග්‍රෑම් 32
මැන්කොසෙබ් 75% WG	ග්‍රෑම් 32
මැනෙබ් 80% WP	ග්‍රෑම් 32
මැන්කොසෙබ් 64% + මෙටලැක්සිල් 8% WP	ග්‍රෑම් 20
ප්‍රොපමොකාර්බ් 607g/l SL	මිලිලීටර් 48
ප්‍රොපිනෙබ් 70% WP	ග්‍රෑම් 32

පිටිපුස් රෝග (Powdery mildew)

රෝග කාරකයා - *Sphaerotheca fuliginea*

මුල් අවධිය

පසු අවධිය

රෝග කාරක දිලීරය නිසා සුදු පැහැති පිටිමය ද්‍රව්‍යයක් පත්‍රයේ මතුපිට දක්නට ලැබේ. තෙත් කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ රෝග තත්ත්වය සීඝ්‍රයෙන් පැතිරේ.

භාලනය

මෙම රෝගය වගාවට විශාල වශයෙන් වැළඳෙන බව තීරණය කළහොත් පහත සඳහන් නිර්දේශිත දිලීර නාශකයක් යොදන්න.

දිලීර නාශකය	ජලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
කාබෙන්ඩසිම් 50% WG	ග්‍රෑම් 11
කාබෙන්ඩසිම් 500 g/l SC	මිලිලීටර් 11
තයෝෆනේට් මිතයිල් 70% WP	ග්‍රෑම් 16
ක්ලෝරොතැලොකිල් 500 g/l SC	මිලිලීටර් 48
පොටෑසියම් බයිකාබනේට් 82% SP	ග්‍රෑම් 24

කඳ අංගමාරය (Gummy stem blight)
ජෝග කාබකයා - Didymella bryoniae

ආසාදිත පත්‍ර හා කඳ

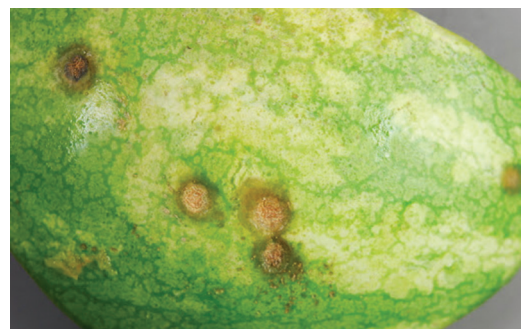
බීජ මඟින් ව්‍යාප්ත වන දිලීර රෝගයකි. පත්‍ර දාර කහ පාට වීම පෙන්නවයි. කඳේ, පත්‍ර වල, ගෙඩියේ කලු දුඹුරු ලප හට ගනී. කඳ පැලීම හා කඳෙන් මැලියම් වැස්සීම දක්නට ලැබේ.

ජාලනය

රෝගය වළක්වා ගැනීම සඳහා බෝග මාරුව සහ කැප්ටාන්, තිරාම් වැනි දිලීර නාශකයක් යොදා බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම මෙන්ම ග්‍රාහී ප්‍රභේද වගා නොකිරීම ද කළ හැකිය.

රෝගී බෝග අවශේෂ විනාශ කිරීම මඟින් ද කාබෙන්ඩසිම් අඩංගු දිලීර නාශකයක් යෙදීම මඟින් ද රෝගය පාලනය කළ හැකිය.

අන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය (Anthracnose)
ජෝග කාබකයා : Colletotrichum lagenarium

වල මත අන්ත්‍රැක්නෝස් ලප ඇතිවීම

දිලීර රෝගයකි. පත්‍ර වල කෝණාකාර හෝ රවුම් දුඹුරු - කලු කහ පාට වලයක් සහිත ලප ඇතිවේ. තෙත් කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ දී රෝස පාට බීජාණු එම ලප මැද දක්නට ලැබේ. වියළි තත්ත්ව යටතේ දී බීජාණු අළු පාටින් දිස්වේ.

පත්‍ර මත ඇන්ත්‍රැක්නෝස් ලප ඇතිවීම

රෝගී වගාවක් පිළිස්සුණ ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කරයි. රෝගී වගාවන්හි ගෙඩිවල ගිලුණු ලප ඇති ඇතිවේ. බීජ හා ජලය මගින් ද රෝගය පැතිරේ.

භාලනය

අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා පහත සඳහන් නිර්දේශිත දිලීර නාශකයක් යොදන්න

දිලීර නාශකය	ජලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
මැන්කොසෙබ් 80% WP	ග්‍රෑම් 32
මැන්කොසෙබ් 75% WG	ග්‍රෑම් 32
මැනෙබ් 80% WP	ග්‍රෑම් 32
තයෝෆෝට් මිතයිල් 70% WP	ග්‍රෑම් 16
කාබෙන්ඩසිම් 50% WG	ග්‍රෑම් 11
කාබෙන්ඩසිම් 500 g/l SC	මිලිලීටර් 11
ක්ලෝරොතැලොනිල් 500 g/l SC	මිලිලීටර් 48
ප්‍රොපිකොනසෝල් 250 g/l EC	මිලිලීටර් 16

3.1.2 බැක්ටීරියා රෝග

ගෙඩි කුණු වීම (Bacterial fruit blotch)

භේග කාබකයා :

Acidovorax avenae subsp.citrulli

මුල් අවධිය : බීජ පත්‍ර වල තෙත් වූ ලප ඇති වීම

පසු අවධිය : රතු දුඹුරු පැහැ ලප ඇතිවීම

ඵලයට රෝගය වැළඳී ඇති අවස්ථාව

බීජ පත්‍රවල තෙත් වූ (ජලය පෙඟුන) ආකාරයේ ලප ඇති වේ. මේරු පත්‍රවල දාරය දිගේ රතු දුඹුරු ලප ඇති වේ. පත්‍ර මැරී යාම සමඟ ඒවා හැලී යයි. පත්‍ර වලින් ඵලයට රෝගය පැතිරේ. කුඩා තෙත් වූ ලප

ගෙඩියේ උඩ ප්‍රදේශයේ ඇති වී අවසානයේ මෙම ලප විශාල වී රතු දුඹුරු පැහැයට හැරේ. ගෙඩිය පැළී යාම දැකිය හැක. බීජ මඟින් මෙම රෝගය පැතිරේ.

නාලනය

මෙම රෝගය පාලනය කිරීම සඳහා රෝගී පත්‍ර, වැල් ආදිය පුළුස්සා විනාශ කර දමන්න. වසර දෙකක් පමණ කාලයක්, කොමඩු හෝ වෙනත් එම කුලයට අයත් බෝගයක් හෝ අදාල ඉඩමේ වගා කිරීමෙන් වළකින්න. නිර්දේශිත රසායනික ප්‍රතිකාර ක්‍රමයක් නොමැත.

3.1.3 වෛරස් රෝග

මුදු පුල්ලි වෛරස් රෝගය

(Papaya ringspot virus)

භෞත කාබකයා - Papaya ringspot virus

එල මත මුදු ආකාර පුල්ලි ඇතිවීම

ගෙඩියේ මුදු ආකාර පුල්ලි හට ගැනීම සිදුවේ. පත්‍රවල කහ පැහැති විවිත්‍ර ස්වභාවයක් ඇති වී පසුව විකෘති වේ. රෝගී වැල්වල පත්‍ර කුඩා වේ. ගෙඩි කුඩා වේ. රෝගය ව්‍යාප්ත වන්නේ කුඩිත්තන් මඟිනි.

කොමඩු විවිත්‍ර වෛරස් රෝගය

(Watermelon mosaic virus)

භෞත කාබකයා - Watermelon mosaic virus

ආසාදිත පත්‍ර

පත්‍රවල විවිත්‍ර ලක්ෂණ ඇතිවීම නැතහොත් අක්‍රමවත් තද කොළ පාට ප්‍රදේශ හා ලා කොළ හෝ කහ පාට ප්‍රදේශ ඇතිවේ. නාරටි පැහැදිලි වේ. පත්‍ර කුඩා වන අතර වර්ධනය ඇතහිටියි. පත්‍ර මත ඉහළට එසවුණු ප්‍රදේශ ඇති වේ. ගෙඩි විකෘති වේ. කුඩිත්තා මඟින් රෝගය පැතිරේ.

**සුකිනි කහ විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය
(Zucchini yellow mosaic virus)**

භ්‍රූණ කාරකයා : Zucchini yellow mosaic virus

ආසාදිත පත්‍ර

පත්‍ර දිගු හා පටු වීම, වැල කුරුවීම සිදුවේ. විචිත්‍ර ලක්ෂණ පෙන්නුම් කෙරේ. පත්‍ර කුඩාවීම හා පත්‍ර පතනය වීම, පත්‍රයේ බිබිලි හට ගැනීම සහ එල විකෘති වීම සිදුවේ. කුඩිත්තා රෝග වාහකයා ලෙස ක්‍රියා කරයි.

වෛරස් භ්‍රූණ ජාලනය

රෝගී වැල් ගලවා ඉවත් කරන්න. මෙම රෝගය වැළඳී ඇති වෙනත් බෝග ආසන්නයේ කොමඩු වගා නොකරන්න. රෝග වාහකයන් වන යුෂ උරා බොන කෘමි සතුන් පාලනය කරන්න.

යුෂ උරාබොන කෘමීන්

වෛරස් රෝග වල වාහකයින් වන්නේ සුදු මැස්සන්, පැළ මැක්කන්, කුඩිත්තන් හා පත්‍ර කීඩුවන් ආදී යුෂ උරා බොන කෘමීන් වේ. එබැවින් වෛරස් රෝග පාලනයේ දී මෙම කෘමීන් පාලනය අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

විශාලනය කරන ලද පැළ මැක්කා (Thrips)

විශාලනය කරන ලද සුදු මැස්සා (White fly)

විශාලනය කරන ලද කුඩිත්තා (Aphid)

විශාලනය කරන ලද පත්‍ර කීඩුවා (Leaf hopper)

ඡාලනය

කෘෂිභාගකය	ජලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
කුඩින්තන් සඳහා	
Chlorantraniliprole 20% + Thiamethoxam 20%WG (ක්ලෝරන්ත්‍රැනිලිපෝල් + තයෝමෙතොක්සාමි)	ග්‍රෑම් 4
Thiocyclam (Hydrogen Oxalate) 50% SP (තයෝසයික්ලාමි)	ග්‍රෑම් 40
Buprofezin 10%WP (බියුප්‍රොෆෙසින්)	ග්‍රෑම් 9.6
පත්‍ර කීඩුවන් සඳහා	
Thiamethoxam 25% W.G. (තයෝමෙතොක්සාමි)	ග්‍රෑම් 5
Acetamiprid 20%SP (ඇසිටාමිප්‍රිඩ්)	මිලිලීටර් 16
සුදුමැස්සන් සඳහා	
Sulfoxaflor 50%WG (සල්ෆොක්සාෆ්ලෝර්)	ග්‍රෑම් 5
Pymetrozine 50%WG (පයිමෙට්‍රොසින්)	ග්‍රෑම් 8
Thiocyclam (Hydrogen Oxalate) 50% SP (තයෝසයික්ලාමි)	ග්‍රෑම් 40
Buprofezin 10%WP (බියුප්‍රොෆෙසින්)	මිලිලීටර් 24
පැළ මැක්කන් සඳහා	
Chlorantraniliprole 20% + Thiamethoxam 20% WG (ක්ලෝරන්ත්‍රැනිලිපෝල් + තයෝමෙතොක්සාමි)	ග්‍රෑම් 4
Thiocyclam (Hydrogen Oxalate) 50% SP (තයෝසයික්ලාමි)	ග්‍රෑම් 4

මූල ගැට වටපණු භාතිය (Nematodes)

වටපණු භාතියට ලක්වූ මූල පද්ධතිය

වටපණු භාතිය නිසා මුල් අසාමාන්‍ය ලෙස මහත් වී ගැටිති ඇති වේ. මෙමගින් පැළ දුර්වල වේ. පරිසර උෂ්ණත්වය වැඩි කාලවල දී පැළ විගසින් මලානික වේ.

ඡාලනය

බෝග මාරුව මගින් ද බීජ සිටුවීමට සතියකට පමණ පෙර, සකසා ගත් වළවල් වලට හොඳින් දිරූ කුකුල් පොහොර යොදා කළවම් කර, ජලය සපයා, පසුව බීජ සිටුවීමෙන් ද වටපණු භාතිය පාලනය කර ගත හැකිය.

3.2 කෘමි හානි පාලනය

කොමඩු වලට හානි කරන කෘමින් මෙම කුලයට අයත් පතෝල, කරවිල, පිපිඤ්ඤා වැනි බෝගවලට හානි කරනු ලබන කෘමින්ම වේ. ඒ නිසා කෘමි පාලනයට පියවර ගත යුත්තේ ද එම බෝගවල කෘමි පාලන පිළිවෙත් වලට ගැලපෙන පරිද්දෙනි.

ඉල් මැස්සා (Melon fly)

සුහුඹුල් ඉල් මැස්සා

ගැහැණු සතුන් ලපටි ගෙඩි විද බිත්තර දමයි. එමඟින් ඇතිවන කීටයින් ගෙඩි තුළ මාංශල කොටස් කා දමයි. කුඩා ගෙඩි විකෘති වීම හෝ හැලී යාම සිදුවේ. දිලීර හා බැක්ටීරියා මඟින් ඇතිවන ද්විතියික ආසාදනයන් නිසා ගෙඩි කුණු වී යයි.

නැලනය

මේ සඳහා නිර්දේශිත ඒකාබද්ධ පාලන ක්‍රම අනුගමනය කිරීම වැදගත්ය. ක්ෂේත්‍ර සනීපාරක්ෂාව, කුඩා ගෙඩි ආවරණය කිරීම, කියු-ලියෝ (Cue-lure) අඩංගු පෙරමෝන යෙදූ උගුල් භාවිතයෙන් පිරිමි මැස්සන් ගහණය අඩු කර ගැනීම, ප්‍රෝටීන ඇම භාවිතා කිරීම මඟින් ගැහැණු සහ පිරිමි මැස්සන් දෙවර්ගයම පාලනය කිරීම, ඉල් මැස්සා බිත්තර දමන ලද ලපටි ගෙඩි සහ නොමේරූ කුඩා කීටයන් සහිත ගෙඩි සියල්ල කඩා අවිච්චි වියළීමට හැරීම හෝ ගැඹුරින් වළලා දැමීම හෝ කොළරොඩු සමඟ ගිනි තබා විනාශ කිරීම මල් හට ගැනීමේ සිට අස්වනු නෙළීම දක්වා කාලය තුළ කළ යුතුය.

අචුලකපෝරා කුරුමිණියා (Aulacophora beetle)

සුහුඹුල් අචුලකපෝරා කුරුමිණියා

ගැහැණු සතුන් පැළ පාදස්ථයට ආසන්නයේ පසේ පොකුරු ලෙස බිත්තර දමයි. කීට අවස්ථාව පස තුළ සිට කුඩා

මුල් මෙන්ම පස සමඟ ගැටෙන ගෙඩි ද ආහාරයට ගනී. වැඩුණු කුරුමිණියන් කොමඩු වැල්වල පත්‍ර හා මල් ආහාරයට ගනී. සමහරවිට ගෙඩි මතුපිට ද කුරුමිණියන් හානි කර තිබෙනු දැකිය හැකිය.

භාලනය

පැළ කුඩා කාලයේ පොහොර, ජලය ආදිය අවශ්‍ය පරිදි යොදා නිසි වර්ධනයක් ලබා දිය යුතුවේ. උදෑසනම ක්ෂේත්‍රය පරීක්ෂා කර සුහුඹුල් කුරුමිණියන් අල්ලා විනාශ කිරීම ද කළ හැක. අස්වැන්න නෙළා අවසන් වීමෙන් පසුව ගැඹුරට පස පෙරළීම මගින් පසේ සිටින කීට අවස්ථාව විනාශ කළ හැක. හානිය අධික නම් පමණක් නිර්දේශිත කෘමිනාශකයක් ඉසීම කළ හැකිය.

පත්‍ර කහින්නා (Leaf miner)

පත්‍ර කහින්නාගේ හානියට ලක්වූ පත්‍ර

ඉතා කුඩා සලබයෙකි. කීට අවස්ථාව පත්‍රවල උඩු හා යටි අපිචර්මය අතර පටකවලට හානි කරයි. මුල් අවධියේ දී සුදු පැහැති, පටු උමං මෙන් මාර්ග පත්‍රවල දැකිය හැක. පසුව ඒවා පළල් වී පත්‍ර වියළී හැලී යාම සිදුවේ. හානිය අධික වූ විට අස්වැන්න හා එහි ගුණාත්මය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපායි.

භාලනය

සාමාන්‍යයෙන් ස්වභාවික සතුරන් මගින් පාලනය වුවද විවිධ කෘමිනාශක අධිකව භාවිතය හේතුකොට ගෙන ස්වභාවික සතුරන් විනාශ වීම නිසා මෙම හානිය වැඩිවිය හැක. හානිය ඉතා අධික නම් පමණක් කොහොඹ ඇට නිස්සාරකය හෝ ඇබමැක්ටීන් කෘමිනාශක යෙදීම මගින් පාලනය කිරීම සුදුසුය.

කෘමිනාශකය	ජලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
Thiocyclam (Hydrogen Oxalate) 50% SP (තයෝසයික්ලාම්)	ග්‍රෑම් 40
Chlorantraniliprole 20% SC (ක්ලෝරන්ත්‍රනිලිප්‍රෝල්)	මිලිලීටර් 3
Profenopos 500g/ l EC (ප්‍රොෆෙනොපොස්)	මිලිලීටර් 48

කෘමිනාශකය	ජලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
Neem Seed Water Extract (කොහොඹ ඇට නිස්සාරකය)	ග්‍රෑම් 640
Abamectin 18 g/l EC (ඇබෙමැක්ටින්)	මිලිලීටර් 10

රතු මකුළු මයිටාවා (Red spider mite)

විශාලනය කරන ලද රතු මකුළු මයිටාවා

රතු මකුළු මයිටාගේ හානිය

පත්‍රවල යටි පැත්තේ දැලක් මෙන් තිබෙනු දැකිය හැක. පියවි ඇසට කුඩා තිත් මෙන් දිස්වේ. මොවුන් පත්‍ර වලින් යුෂ උරා බීම නිසා පත්‍රවල ලා පැහැති ලප මෙන් දැකිය හැක. පසුව රතු දුඹුරු පැහැයට හැරී පත්‍ර වැටී යයි.

භාලනය

වියළි කාලවල දී හානිය ඉතා අධික විය හැකිය. ප්‍රමාණවත් පරිදි ජලය සැපයීම මගින් හානිය අඩු කර ගත හැක. පුළුල් පරාසයකින් ක්‍රියා කරන කෘමිනාශක භාවිතය අවම කර ගැනීම ද වැදගත් වේ. අවශ්‍ය නම් පමණක් නිර්දේශිත මයිටා නාශකයක් යෙදීම කළ හැක

කෘමිනාශකය	ජලය ලීටර් 16 සමඟ මිශ්‍ර කළ යුතු ප්‍රමාණය
Neem Seed Water Extract (කොහොඹ ඇට නිස්සාරකය)	ග්‍රෑම් 640
Abamectin 18 g/l EC (ඇබෙමැක්ටින්)	මිලිලීටර් 10
Fenpyroximate 50 g/l EC (ෆෙන්පයිරොක්සිමේට්)	මිලිලීටර් 20
Hexythiazox 5 g/l EC (හෙක්සිතියසොක්ස්)	මිලිලීටර් 30
Azadirachtin 10 g/l EC (ඇසඩිරැක්ටින්)	මිලිලීටර් 8

4. අස්වැන්න හෙළීම

අස්වැන්න හෙළන අවස්ථාවක්

සියළුම කොමඩු වර්ග වල එල නෙළාගත යුත්තේ ඒවා හොඳින් මේරූ පසුවය. එල නෙළා ගැනීමෙන් පසුව තවදුරටත් එහි සීනි ප්‍රමාණය වැඩි නොවේ. නිසි ලෙස මෝරා නැති එල වල, මදයේ පැහැය හා රසය ඉතා දුර්වල තත්ත්වයක පවතී.

තිළිණි කොමඩු ප්‍රභේදයේ ගෙඩි නෙළාගත යුත්තේ ගෙඩිය මත අළු පැහැති ස්වභාවයක් ඇති විමට පටන් ගත් පසුවය.

මෙයට අමතරව ගෙඩියේ පොත්ත තද කොළ පැහැයක් ගැනීම, තට්ටු කළ විට නැගෙන බොල් හඬ සහ ගෙඩිය පොළවට ස්පර්ශ වන ස්ථානය කහ පැහැයකට හැරීම ආදී ලක්ෂණ ද ගෙඩිය මෝරා ඇති බව නිගනමනය කළ හැකි සෙසු සාධක වේ.

තිළිණි කොමඩු ප්‍රභේදය සිටුවා දින 75 - 80 දී පළමු අස්වැන්න නෙළාගත හැකිය. සිටුවා දින 100 - 110 දී පමණ අවසාන අස්වැන්න නෙළාගත හැකිය.

කැන්ටලූප් ගෙඩි නෙළාගත යුත්තේ ගෙඩිය වැලෙන් ගැලවීමට ආසන්න විටදීය. මේ අවස්ථාවේ දී ගෙඩිය පහසුවෙන් වැලෙන් ගැලවිය හැකිය. එසේම ගෙඩියේ පිට පොත්තේ දැලක වැනි ස්වරූපය හොඳින් ඇතිවී තිබිය යුතුය. මෙවිට ගෙඩියේ පැහැයද ලා දුඹුරු හෝ කහ පැහැයකට හැරේ.

අතින් සෙමින් තද කිරීම මගින් ද, ඇඟිල්ලෙන් තට්ටු කිරීමෙන් ද පළපුරුදු වගා කරුවෙකු හට ගෙඩි මෝරා තිබේදැයි දැන ගත හැකිය.

4.1 අස්වැන්න

පෙට්ටි වල ඇසුරා ඇති අස්වැන්න

හොඳින් නඩත්තු කළ අක්කරයක කොමඩු වගාවකින් මෙට්‍රික්ටොන් 15 - 20 පමණ අස්වැන්නක් ලබාගත හැකිය.

4.2 වෙළඳ පොළ වෙත සැකසීම

විශාලත්වය අනුව ගෙඩි තෝරා ගන්න. පිදුරු අසුරා ඇති වාතාශ්‍රය ලැබෙන ලී පෙට්ටි වල හෝ කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි වල අසුරා ප්‍රවාහනය කරන්න. මෙමඟින් ගෙඩි වලට වන හානිය අඩු වේ.

4.3 ගබඩා කිරීම

අප රටේ බහුලව වගා කරනු ලබන පත්තක්කා හෙවත් කොමඩු (Watermelon) වර්ග සාමාන්‍ය පරිසර උෂ්ණත්වය යටතේ දින 14 ක් පමණ ගබඩා කර තබා ගත හැකිය. නමුත් "පැණි කොමඩු" (Sweetmelon) වර්ග ගබඩා කළ යුත්තේ ශීත ගබඩාවලය.

අපනයනය සඳහා නිපදවනු ලබන ගෙඩි පළමුව සිසිල් ජලයෙන් සෝදා, ඉක්මනින් සිසිල් වාතාශ්‍රයක් පවතින ස්ථානයක ගබඩා කළ විට ගෙඩිවල පැවති උෂ්ණත්වය ක්‍රමයෙන් අඩු වේ. මෙම ගෙඩි කාඩ්බෝඩ් පෙට්ටි වල අසුරා අපනයනය කළ යුතුය.

5. අපනයන වෙළඳ පොළ

ශ්‍රී ලංකාවේ කොමඩු වර්ග සඳහා යුරෝපයේ සහ ජපානයේ සතුටුදායක ඉල්ලුමක් ඇත. කොමඩු අපනයනය කරනු ලබන වෙනත් රටවල් සමඟ හැම විටම තරඟ කළ යුතුය. එනිසා විවිධ වෙළඳ පොළ වල අවශ්‍යතාවයට ගැලපෙන පරිදි කොමඩු නිපදවා සැපයීම කළ යුතුය. විශේෂයෙන් ඉල්ලුම ඇති කාලයේ දී සැපයීමට හැකි විය යුතුය.

6. ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය

කොමඩු අක්කරයක් ක්‍රමානුකූලව වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රමය.

කාර්යය	ශ්‍රම දින
ඉඩම් සැකසීම හා පස සංරක්ෂණය	12
වලවල් සලකුණු කිරීම හා කැපීම	08
කාබනික හා මූලික පොහොර යෙදීම	04
බීජ/පැළ සිටුවීම	02
පොහොර යෙදීම හා වල් මර්ධනය	08
ජල සම්පාදනය	12
වගා නඩත්තුව	04
අස්වනු තෙලීම	10
එකතුව	60

පටුන

1. හැඳින්වීම	01
1.1 දේශගුණික අවශ්‍යතා	02
1.2 පස	02
2. වගා පාලන කටයුතු	03
2.1 ප්‍රභේද	03
2.2 බීජ ලබා ගැනීම	04
2.3 බිම් සැකසීම	04
2.4 පරිහරණය	05
2.5 බීජ අවශ්‍යතාවය	05
2.6 සිටුවීම	05
2.7 පැළ තුනි කිරීම	05
2.8 වල් පැළෑටි පාලනය	06
2.9 පොහොර යෙදීම	06
2.10 ජල සම්පාදනය	06
2.11 පරාගණය	07
3. කෘමි හානි හා රෝග පාලනය	08
3.1 රෝග පාලනය	08
3.1.1 දිලීර රෝග	08-11
3.1.2 බැක්ටීරියා රෝග	11-12
3.1.3 වෛරස් රෝග	12-14
3.2 කෘමි හානි පාලනය	15-17
4. අස්වැන්න හෙළීම	18
4.1 අස්වැන්න	18
4.2 වෙළඳ පොළ වෙත සැකසීම	19
4.3 ගබඩා කිරීම	19
5. අපනයන වෙළඳ පොළ	19
6. ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය	19